

Sveučilište u Zagrebu
Veterinarski fakultet
Udruga studenata veterinarske medicine "EQUUS"

Projekt *Farmica* - upoznajmo Hrvatsku kroz životinje

Prijava za Rektorovu nagradu u kategoriji F –
nagrada za društveno koristan rad u akademskoj i široj zajednici

Jasna Kusanović, Ante Vidošević, Katarina Borić, Tvrtko Mataušić, Ena Krajina, Antun Sačer, Klara Fuš, Tessa Đorđević, Petra Ricijaš, Ana Šandrk, Matea Hranić, Bruno Benčić

Zagreb, travanj 2023.

Projekt “**Farmica – upoznajmo Hrvatsku kroz životinje**” proveden je na Veterinarskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu u akademskoj godini 2022. / 2023. pod mentorstvom izv. prof. dr. sc. Maje Maurić Maljković i dr. sc Ivana Vlaheka. Predan je na natječaj za dodjelu Rektorove nagrade u akademskoj godini 2022./2023. u kategoriji „Nagrada za društveno koristan rad u akademskoj i široj zajednici“ na prijedlog prof. dr. sc. Marka Samardžije.

SADRŽAJ

1. UVOD I OPIS PROJEKTA	4
2. CILJ PROJEKTA	5
3. SADRŽAJ I PROVEDBA	7
3.1. PLANIRANJE I KONCEPTUALIZACIJA	7
3.2. ORGANIZACIJA DOGAĐAJA	8
3.2.1. Organizacijsko-izvedbena jedinica	8
3.2.1.1. Organizacijski odbor projekta.....	8
3.2.1.2. Studenti - volonteri.....	9
3.2.1.3. Fakultetsko osoblje.....	9
3.2.1.4. Izlagači	10
3.2.2. Posjetitelji.....	10
3.2.3. Nadležne institucije i udruge uzgajivača.....	10
3.3. ODRŽAVANJE IZLOŽBE.....	11
3.3.1. Izložba autohtonih pasmina	11
3.3.2. Prezentacija OPGova	16
3.3.3. Interaktivni štandovi i radionice	16
3.3.4. Zabavno-edukativni program	18
3.3.5. Suradnja sa tijelima iz odgojno-obrazovnog sustava.....	22
3.3.6. Medijska pokrivenost izložbe	23
4. ZAKLJUČAK	25
5. O ORGANIZATORU	26
6. SAŽETAK	27
7. SUMMARY	28

1. UVOD I OPIS PROJEKTA

Početak akademske godine 2022./2023. (22. listopada 2022. godine) na Veterinarskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu je obilježilo održavanje jedinstvene izložbe – edukativne izložbe hrvatskih autohtonih pasmina domaćih životinja pod nazivom **“Farmica – upoznajmo Hrvatsku kroz životinje”**.

„Farmica – upoznajmo Hrvatsku kroz životinje“ je edukativna izložba i novi projekt U.S.V.M. „Equus“ čiji je cilj upoznavanje šire javnosti s autohtonim pasminama životinja Republike Hrvatske. Dolaskom industrijalizacije i širenjem intenzivnog načina proizvodnje u komercijalnom stočarstvu, autohtone hrvatske pasmine domaćih životinja pale su u drugi plan. Ono što je nekoć bilo blago svakog kućanstva i oznaka hrvatske proizvodnje, danas brojčano stagnira i puno se manje spominje u kontekstu uzgoja i iskorištavanja. Pasmine kao što su mangulica, buša, zagorski puran, itd. nekoć su brojile stotine tisuća jedinki na području Republike Hrvatske, a danas taj broj za neke vrste pada na dvoznamenkaste.

U vidu trenutne situacije u Hrvatskoj u pogledu autohtonih hrvatskih pasmina, izrađen je projekt pomoću kojeg smo na zabavan, interaktivan, i inovativan način općoj javnosti predstavili autohtone hrvatske pasmine. Projekt je naglasio problem malobrojnosti tih pasmina i činjenicu da su neke kritično ugrožene. Za autohtone hrvatske pasmine možemo reći da su dio nematerijalne kulturno-povijesne baštine RH s obzirom na njihovu važnost u ne tako dalekoj prošlosti, stoga je želja bila podići svijest o trenutnom stanju i istaknuti potrebu za njegovanjem i održavanjem ovog aspekta hrvatske povijesti.

Projekt je osmišljen na način da se, u slučaju pozitivnog odjeka nakon održavanja, može ciklički održavati svake godine te bi mogao postati još jedan prepoznatljiv zaštitni znak Fakulteta i pozitivna asocijacija opće javnosti kada se spomene Veterinarski fakultet.

2. CILJ PROJEKTA

Glavni i najopširniji cilj projekta je **edukacija općeg stanovništva o autohtonim hrvatskim pasminama domaćih životinja**. Izložba i projekt su na zabavan, interaktivan, i inovativan način općoj javnosti predstavili autohtone hrvatske pasmine. U svjetlu stanja hrvatskog stočarstva, naročito dijela koji je fokusiran na autohtone hrvatske pasmine, jasno je da trenutno ne postoji interes šire javnosti za održavanjem stabilnih populacija ovih pasmina, prvenstveno iz razloga što većina građana Republike Hrvatske nije uopće upoznata sa postojanjem istih ni sa tekućom situacijom u vidu njihovog uzgoja i opstanka. Stoga se preko izložbe i popratnih predavanja stručnih kadrova nastojala podići svijest o postojanju istih te o njihovom kritičnom položaju što se tiče brojčane ugroženosti.

Ciljevi koji se nadovezuju na gore spomenuti cilj su **edukacija gradskog stanovništva o nematerijalnoj kulturnoj baštini tradicionalnog ruralnog života, edukacija osoba u odgojno-obrazovnom sustavu o načinu života na selu, uzgoja domaćih životinja te proizvodnje namirnica animalnog porijekla, te poticanje već postojećih poljoprivrednika i onih koji to tek planiraju postati na bavljenje uzgojem autohtonih hrvatskih pasmina**.

S obzirom da se projekt provodi u gradskom okruženju (grad Zagreb), za pretpostaviti je da je najveći postotak posjetitelja izložbe otpao na gradsko stanovništvo koje je kompletno izgubilo doticaj sa ruralnim načinom života. Dosta gradske djece nema više priliku boraviti na selu, a samim time niti priliku za upoznati se sa stočnim životinjama kao što su krave, koze, ovce, svinje i slično. Osim toga, uzevši u obzir da se većina prehrane hrvatskog stanovništva bazira na proizvodima animalnog porijekla, kroz suradnju sa OPGovima uključen je i segment edukacije o proizvodnji istih. Edukativna izložba koja se bazira na ruralnom načinu života, stočnoj poljoprivredi i sličnih vezanih djelatnosti koja se održava usred urbanog prostora značajno će pomoći premostiti iznimno dubok jaz između urbanog i ruralnog načina života. Pružamo priliku gradskom stanovništvu da nauče nešto o poljoprivredi na kojoj je Hrvatska izgrađena te o povijesnoj i baštinskoj vrijednosti ruralnog prostora.

Unatoč poticajima dodijeljenih od strane države, hrvatske autohtone pasmine ne koriste se u proizvodnji i uzgoju te često su drugoplasirane naspram uvezenih križanaca i manipuliranih uzgojnih linija. Ovim projektom također ciljamo na to da potaknemo stručne kadrove –

uzgajivače – da umjesto uvezenih, odaberu autohtone pasmine domaćih životinja i da preko njihovog rada nastavi živjeti ovaj dio nematerijalne kulturne baštine. Prezentiranjem isključivo hrvatskih pasmina životinja nadamo se potaknuti u populaciji da ponovno zaživi mentalitet prioritiziranja lokalne, hrvatske proizvodnje i njegovanja hrvatskog uzgoja naspram uvoznog.

Uz sve navedeno, zadnji i najrelevantniji cilj za rad udruge je **edukacija stručnih i znanstvenih kadrova o egzistenciji i problematikama koje se tiču autohtonih pasmina domaćih životinja**. Kao veterinari i znanstvenici, prva smo linija obrane od izumiranja ovih pasmina u vidu pružanja veterinarsko—medicinske skrbi, istraživanja pasminskih specifičnosti i najboljih metoda uzgoja, kreiranja genetske banke pasmine, potpomaganja u uzgoju, edukacije klijenata, redovite higijensko-kvalitetne kontrole proizvoda animalnog porijekla. Stoga smatramo da edukacijom ovih proaktivnih kadrova već od studentskih dana na svim razinama možemo napraviti značajan utjecaj u vidu položaja ovih životinja u Republici Hrvatskoj. Čak i studenti Veterinarskog fakulteta koji u sklopu obvezne nastave i slušanja predmeta o raznim pasminama i uzgoju domaćih životinja i uz terensku nastavu, rijetko se susreću s autohtonim pasminama pa bi ovo bila prilika za proširenje stručnog znanja.

Projekt i izložba idealna su prilika da studenti usmjerenja farmske životinje i konji stupe u direktan kontakt sa budućim klijentima, mentorima, te da iz prve ruke vide određene načine držanja ili postupke s velikim životinjama koji će im biti relevantni za daljnje stručno usavršavanje. Stručni kadrovi koji sudjeluju na izložbi i koji će posjetiti izložbu imaju priliku stvoriti poveznicu sa trenutnim ili budućim klijentima (veterinar - uzgajivač) te se ovim načinom otvara obostrani dijalog za unaprjeđenje pružanja stručne pomoći u stočnoj poljoprivredi u smislu One Health principa..

3. SADRŽAJ I PROVEDBA

3.1. PLANIRANJE I KONCEPTUALIZACIJA

Izložba je bila organizirana kao svojevrsan hodogram na području Fakulteta. Koristeći već dostupne ispuste, zelene površine, kolonade, puteve i prolaze na Fakultetu, uz dogovor s predstojnicima klinika i općom upravom Fakulteta, osmislili smo privremene nastambe u skladu s individualnim vrsnim potrebama u koje smo postavili životinje autohtonih pasmina. Kroz te nastambe je vodio označeni put na kojem su se, kraj svake životinje i pripadajuće nastambe, nalazile info točke ili info punkt u obliku znaka, plakata, ili studenta-volontera, gdje su posjetitelji imali priliku saznati široku lepezu informacija o određenim pasminama. Naglasak se stavio na porijeklo, povijesnu važnost, način uzgoja, biološke karakteristike, današnje stanje, i iskorištavanje. Organizirale su se grupne posjete vrtičkih, osnovnoškolskih, i srednjoškolskih grupa, popratni interaktivni materijali i radionice prikladne za razne dobi, edukativne igre, i slično.

Životinje koje su bile prezentirane kroz hodogram privremeno smo, samo za taj događaj, doveli na prostore Fakulteta u suradnji s raznim OPGovima, malim gospodarstvima, udrugama uzgajivača, Hrvatskim kinološkim savezom, Hrvatskim konjičkim savezom, Središnjim savezom udruga uzgajivača svinja Republike Hrvatske, Hrvatskim savezom udruga uzgajivača ovaca i koza, Hrvatskim savezom uzgajivača kokoši hrvaticice, Ministarstvom poljoprivrede,... i ostalim nadležnim tijelima čiji se rad nadovezuje na uzgoj i očuvanje autohtonih hrvatskih pasmina.

U vidu promocije rada OPGova koji su sudjelovali u izlaganju, pružili smo uzgajivačima mogućnost da, ako imaju svoje vlastite domaće proizvode, su mogli iste prezentirati skupa sa svojim životinjama i radom na primjerenom mjestu na prostoru Fakulteta. Osim prezentacije samih proizvoda, proizvođači su imali priliku prezentirati način izrade namirnica animalnog porijekla, te studentima i građanima na konkretnim primjerima pokazati kako se uklapa rad u veterinarskoj struci u krilaticu „od polja do stola“, i koliku težinu predstavlja veterinarska medicina u proizvodnji kvalitetne namirnice koja je sigurna za ljudsku upotrebu. Pojedini proizvodi su bili dostupni za degustaciju te eventualnu kupnju (neovisno o Udruzi, već direktno od OPGa).

3.2. ORGANIZACIJA DOGAĐAJA

S obzirom da se radi o izložbi u organizaciji neprofitne studentske udruge, možemo podijeliti ljude uključene u projekt na nekoliko skupina:

3.2.1. Organizacijsko-izvedbena jedinica

Organizacijsko-izvedbena jedinica obuhvaća sve osobe i organizacije koje će svojim djelovanjem aktivno sudjelovati u organizaciji i provedbi projekta na same dane održavanja istog. Specifično, ova kategorija uključuje organizacijski odbor projekta i studente – volontere Udruge studenata veterinarske medicine „EQUUS“, fakultetsko osoblje, OPGove i uzgajivače izlagače.

3.2.1.1. Organizacijski odbor projekta

Iako članovi U.S.V.M. „EQUUS“ imaju dugogodišnje iskustvo u organizaciji događaja visokog stupnja posjećenosti, organizacija izložbe velikih, stočnih životinja je predstavljala izazov studentima, no uz aktivnu i kontinuiranu potporu nastavnog osoblja i doktora veterinarske medicine na čelu sa prof. dr. sc. Majom Maurić Maljković i dr. sc Ivanom Vlahekom razrađen je plan i program organizacije projekta koji je uključivao legislativnu i legalnu pripremu za dovođenje i izlaganje živih velikih životinja na prostore fakulteta, zakonodavne dokumente o transportu, zdravstvenom stanju i dobrobiti životinja, dvodnevni plan vrsne i pasminski specifične brige o izložbenim životinjama, itinerar događanja, nalazak kontakta uzgajivača i budućih izlagača, nabavljanje potrebne opreme i sklapanje dogovora o suradnji i slično. Zasigurno jedan od faktora uspješnosti izvedbe projekta je bio odličan odnos i kontinuirana komunikacija između organizacijskog odbora projekta te koordinatora i mentora.

3.2.1.2. Studenti - volonteri

Što se tiče studenata – volontera udruge, projekt je imao pozitivan utjecaj na ovu skupinu u vidu unaprjeđivanja osobnih vještina kao što su organizacija, vodstvo, volonterski rad, itd. Također, s obzirom da se radi o studentima veterinarske medicine, sudjelovanje u organizaciji projekta pružiti će im jedinstvenu priliku da kroz provedbu upoznaju jednu stranu hrvatske poljoprivrede i veterine koja je nekoć bila glavni pokretač cijele struke. Studenti – volonteri su bili zaduženi za svakodnevnu brigu o izloženim životinjama uz mentorstvo nadležnih doktora veterinarske medicine koji su zaposleni na fakultetu, to je uključivalo provedbu observacije

velikih životinja, redovitu svakodnevnu brigu o ishrani životinja za vrijeme obitavanja na prostorima fakulteta, osnovnu brigu o higijeni životinja, vođenje računa o stanju i primjerenosti izgrađenih privremenih nastambi za životinje (tehničko-građevinska izvedba, mikroklimatski uvjeti) i slično. Studentima se također pružila prilika da izoštre svoje kliničke sposobnosti, obnove gradivo iz više kolegija koje slušaju za vrijeme studija, te steknu unikatno iskustvo pri asistiranju na realizaciji projekta.

Iako su studenti uključeni u rad sa farmskim životinjama kroz redovni obrazovni kurikulum, naročito u sklopu usmjerenja farmske životinje i konji, u usporedbi sa ostalim fakultetima veterinarske medicine zaostajemo što se tiče količine stručne prakse u sklopu studija, što je izraženo na zadnjoj reakreditaciji fakulteta od strane AZVO i EAEVA. Ovim putem smo studentima omogućiti da na dodatan način obogate svoje iskustvo u radu s farmskim životinjama, ujedno naglašavajući specifičnosti sa kojima se mogu susresti u vidu hrvatskog stočarstva i rada sa autohtonim pasminama.

3.2.1.3. Fakultetsko osoblje

Fakultetsko osoblje, kao što su stručni suradnici, asistenti, docenti, profesori i slično, sudjelovanjem u ovom projektu također su imali priliku proširiti svoje znanje o specifičnoj problematici koja se pojavljuje u radu s farmskim životinjama u sklopu hrvatskog stočarstva. Nadalje, nadzirajući rad studenata na ovom projektu, fakultetsko osoblje koje sudjeluje u ovom projektu pospješilo je mentorske sposobnosti u vidu preuzimanja odgovornosti i vođenja grupa studenata-volontera te prenoseći svoje znanje studentima. Također su sudjelovali u savjetima za legislativni dio brige o životinjama, uvjetima u privremenim nastambama te su neki aktivno sudjelovali u provedbi aktivnosti na izložbi kao što su agility, standovi s radionicama, mužnja i slično. Upoznavanjem sa autohtonim pasminama smo u ovim skupinama potaknuli interes za početak znanstveno-istraživačkog stručnog rada u smjeru konzervacije autohtonih hrvatskih pasmina.

3.2.1.4. Izlagači

Izlagači i vlasnici OPGova, kroz sudjelovanje na izložbi imali su priliku iz prve ruke i vlastitog iskustva predstaviti čari ruralnog gospodarstva i seoskog načina života široj publici. Predstavljanjem svog rada upoznali su ljude s novom sferom gospodarstva sa kojom se, zbog odgoja u gradu ili sličnih životnih prilika, nisu imali prilike upoznati. Također, mogli su se

međusobno konzultirati kao uzgajivači i proizvođači te podijeliti iskustva i problematiku preživljavanja u dobu industrijalizacije kao proizvođač i obrtnik na malo. Promidžbom svoga rada su dobili prilike proširiti se i privući nove klijente – kupce ili poslovne partnere, što zauzvrat predstavlja ruralni način života u pozitivnom svjetlu. Preliminarni kontakt sa izlagačima ostvaren je gotovo godinu dana prije kulminacije projekta, što je također bio ključan preduvjet za uspješnost kako bi se na vrijeme osigurala transparentnost i legitimnost i s jedne i s druge strane.

3.2.2. Posjetitelji

Posjetitelji su sve osobe koje su, za vrijeme aktivnog održavanja izložbe, pasivno kao promatrači ili slušaoci prisustvovali na izložbi ili predavanjima. Ova kategorija uključuje kadrovske i nekadrovske osobe, gradsko i vangradsko stanovništvo, sudionike u odgojno-obrazovnom sustavu i slično.

S obzirom da je već opisana problematika nepoznavanja autohtonih pasmina i ostalih aspekata kojim se projekt bavi u kategoriji posjetitelja, cilj svega je čista edukacija i poticanje na daljnji rad s njima. Informiranjem o bitnosti autohtonih pasmina, mogućim programima poticaja za uzgajivače, prezentiranjem kvalitetnih proizvoda i slično informiramo javnost o trenutnom stanju u hrvatskoj stočnoj poljoprivredi i pružamo priliku za unaprjeđenje već postojećeg ili početak novog bavljenja ovom granom gospodarstva.

3.2.3. Nadležne institucije i udruge uzgajivača

U ovu kategoriju spadaju pravne osobe i građani koji rade u sklopu navedenih institucija čiji glavni interesi leže u poljima stočarske, ruralne poljoprivrede. Pod tim se misli na udruge uzgajivača, nadležna ministarstva, upravna tijela i slično. Prikazivanjem njihove grane djelatnosti u pozitivnom svjetlu očekujemo pasivni porast obujma njihovog djelovanja i pozitivne trendove rasta u područjima kao što su interes za uzgoj specifičnih pasmina, porast broja grla, porast proizvodnje, bolja iskorištenost poticaja i nepovratnih sredstava, nastanak novih ruralnih gospodarstava i širenja gore navedenih institucija.

3.3. ODRŽAVANJE IZLOŽBE

3.3.1. Izložba autohtonih pasmina

Nakon višetjednih priprema na prostoru Fakulteta predstavljeno je čak 20 autohtonih pasmina od osam vrsta životinja: lipicanac, međimurski konj, dalmatinski bušak i hrvatski hladnokrvnjak, sjevernodalmatinski i istarski magarac, međimurski mali pas, dalmatinski pas, tornjak, posavski gonič i oštrodlaki istarski gonič, zagorski puran i kokoš hrvatica, istarsko govedo (boškarin) i dalmatinska buša, creska i istarska ovca, banijska šara, lička pramenka, siva pčela itd.

Izložbu je svečano otvorila, uz prodekanicu za integrirani studij i studente prof. dr. sc. Kseniju Vlahović, ministrica poljoprivrede mr. sc. Marija Vučković koja je studente veterinarske medicine pohvalila za sjajno zamišljen i proveden projekt kojim se široj javnosti željela skrenuti pozornost na važnost očuvanja hrvatskih autohtonih pasmina domaćih životinja kao bitnog dijela hrvatske povijesne nematerijalne baštine.

Slika 1: s lijeva na desno: prof. dr. sc. Vlahović, mr. sc. Vučković i Jasna Kusanović svečano otvaraju izložbu

Iskorišteni su ispusti i zelene površine koje graniče sa Heinzelovom ulicom gdje inače borave fakultetski konji, a koristeći se znanjem stečenim iz struke i savjetima profesora gradile su se privremene nastambe vodivši računa o dobrobiti i vrsnoj specifičnosti kombinacijom drvenih i metalnih elemenata, nasteljavanjem i elementima za obogaćivanje. Nadalje, ispred studentskih prostorija u glavnoj zgradi postavljen je šator sa izložbenim kavezima za perad; između prolaza

u kolonadama smješteni su bili magarci, na kolonadama su bili postavljeni psi skupa s hendlerima, a ukoliko bi posjetitelj došao na križanje na sredini kolonada, imao je odabir hoće li skrenuti lijevo do arhivske postaje za pčelarstvo ili desno put klinika na malu zelenu površinu gdje su se smjestile ovce i svinje.

Slike 2., 3., 4., 5. i 6.: izložbene životinje

Ispred svake pripadajuće životinje postavljen je bio štafelaj (ljubaznošću ALU) na kojeg je bila naslonjena kappa ploča dimenzija 100 x 70 centimetara, na kojima su bile otisnute kratke činjenice o predmetnim pasminama. Prolazi između životinjskih nastambi bili su dekorirani u farmerskom stilu uz pomoć motiva koji se često nalaze na farmama kao što su bale sijena, košare, cvijeće, a sve je to doprinijelo tome da je kampus Veterinarskog fakulteta dobio dušu malog sajma na taj dan. Ulaz na izložbu bio je moguć sa sva tri ulaza na Veterinarski fakultet - s Darwinove, Heinzelove i Planinske ulice, a kako se posjetioци ne bi izgubili postavljeni su putokazi usmjereni na određene vrste životinja.

Slika 7.: dekoracije i promo materijali

3.3.2. Prezentacija OPGova

U prolazu između pretklinika i klinika smjestilo se desetak štandova na kojem su pozvani OPGovi plasirali kako sebe, tako i svoje proizvode. Od meda do jabuka preko vune i rakije - svi proizvodi su bili s potpisom hrvatske proizvodnje i odražavali ono najbolje što hrvatska poljoprivreda može donijeti.

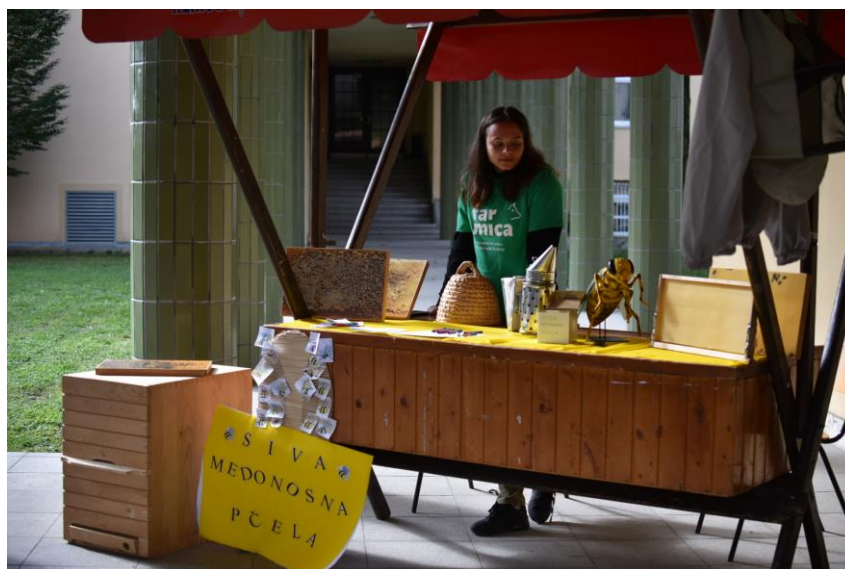
Slika 8.: štandovi sa OPGovima

Osim prodaje, vlasnici OPGova obavljali su edukacije, pa je tako Ruta wool OPG posjetiteljima prezentirao izradu tradicionalnih paških dekoracija od ovčje vune, OPGovi sa pčelinjim proizvodima su prezentirali kako prepoznati kvalitetan i pravi med i slično.

3.3.3. Interaktivni štandovi i radionice

Na izložbi je bilo moguće sudjelovati u tri vrste radionica otvorenog tipa koje su se održavale na tri različita štanda a bile su vezane uz proizvode animalnog porijekla, a to su štand o sivoj medonosnoj pčeli, štand za higijenu mesa i štand za mužnju s fantomskim vimenom.

Na štandu o sivoj medonosnoj pčeli posjetitelji su se mogli upoznati sa jedinom autohtonom pasminom pčela u Republici Hrvatskoj - sivom medonosnom, općenito sa biologijom pčela i raznim drugim vrstama pčela kao što su solitarne pčele. Također su mogli od volontera čuti o važnosti pčela za ekosustav i hrvatsku poljoprivredu općenito, o prijetnjama koje su aktualne u pčelarstvu i osnovama o pčelinjim proizvodima kao što su med, pelud, propolis, itd. Štand je postavljen u suradnji sa prof. dr. sc. Ivanom Tlak Gajger te edukativno-arhivskom pčelarskom postajom Veterinarskog fakulteta.

Slika 9: štand sa sivom pčelom

U suradnji sa doc. dr. sc. Tomislavom Mikušem postavljen je štand s radionicama na temu higijene mesa i ostalih namirnica animalnog porijekla. Posjetitelji su imali priliku naučiti o osnovnim testovima za ispitivanje valjanosti i kakvoće svježeg mesa, koji su znakovi mesa koje nije prikladno za konzumaciju te kako cjelokupni proizvodni ciklus životinje utječe na kakvoću mesa za prehranu.

Slika 10: štand za higijenu mesa

Sigurno najpopularnija radionica otvorenog tipa je bila radionica mužnje, gdje su se posjetitelji mogli okušati u mužnji fantomskog vimena uz vodstvo izv. prof. dr. sc. Ivana Folnožića. Posjetiteljima je bio prikazan pravilan način mužnje, ukratko se pričalo o anatomiji i fiziologiji mliječne žlijezde te problematici vezano za istu, a oni najodvažniji su se okušali u natjecanju brze mužnje vimena.

Slika 11: radionica mužnje

3.3.4. Zabavno-edukativni program

Na otvaranju izložbe nastupilo je Kulturno umjetničko društvo Sveta Ana u tradicionalnim nošnjama i uz tradicionalne korake hrvatskih plesova. Smatra se da je folklor, tj. tradicionalni ples, usko vezan za autohtone pasmine kao što su boškarin i buša, jer kroz priče koje su se pričale u pjesmama folkloru su bili česta tema. Također je folklor dio nematerijalne kulturne baštine, u što se nadamo da će se jednog dana službeno ubrojiti i autohtone hrvatske pasmine.

Slika 12: KUD Sveta Ana

Organiziralo se i nekoliko demonstracija sa psima - od agility nastupa do poslušnosti i dresure, u sklopu kojeg su posjetitelji imali priliku čuti nešto o pripitomljavanju i povijesnom suživotu psa i čovjeka. Sve hrvatske autohtone pasmine su radne, većinski lovne i ovčarske, stoga su putem ovakvih demonstracija vlasnici prikazali sve sposobnosti svojih mezimaca i radnih partnera.

Slika 13: agility demonstracija

Kao šećer na kraju održao se scenski nastup lipicanske barokne raskoši u izvedbi partnerske Udruga De Nobiles Croatia. Izvela se glazbeno-scenska prezentacija baroknog umjetničkog jahanja kao sjajne slike hrvatske plemićke baštine. Uz scenski prigodnu glazbu, objasnilo se o uzgoju i namjeni carskih paradnih konja kroz zadnjih nekoliko stoljeća. Kako bi scena bila raskošnija i precizno predstavljala stanje visokog plemstva tog doba, uz konje i jahače nastupili su i sokolari s lovnim pticama. Lipiscanci su iznimno važna autohtona pasmina i sigurno najpredstavljanija naša pasmina u svijetu.

Slika 14: barokni ples

Slike 15., 16. i 17.: lipicanska barokna raskoš

3.3.5. Suradnja sa tijelima iz odgojno-obrazovnog sustava

Edukacijom odgojno-obrazovnih kadrova osiguravamo da ova grana i način života na selu, koji su polako zasjenjeni razvojem industrijskog stočarstva, ne odlazi u zaborav i nastavlja se cijeniti kao nematerijalna kulturna baština u općoj i akademskoj zajednici. Iz tih, a i ostalih razloga, U.S.V.M. "EQUUS" teži ka uključivanju osnovnih i srednjih škola te ostalih odgojno-obrazovnih institucija u provedbu projekta kroz edukativna predavanja.

Slika 18: predavanje za učenike

Velik fokus stavljen je na strukovne srednje škole koje školuju veterinarske tehničare s obzirom na činjenicu da se radi o istoj struci koja će na kraju imati najviše profesionalnog benefita od edukacije putem izložbe. To ne isključuje druge ustanove, kao što su gimnazije, osnovne škole, vrtići, ostale strukovne škole i slično, jer i oni imaju koristi od edukacije kroz izložbu.

Organiziran je posjet nekoliko osnovnih i srednjih škola na izložbu, a posjet se sastojao od edukativnog predavanja u trajanju od sat vremena koje su držali studenti-volonteri, nakon čega se održao kratki kviz procjene znanja. Kroz izložbu je također bilo organizirano vođenje, a za određene srednje škole je bilo organizirano i upoznavanje sa Veterinarskim fakultetom (maturanti veterinarske srednje škole). U organiziranom posjetu je izložbu vidjelo oko 400 učenika iz svih krajeva Hrvatske.

3.3.6. Medijska pokrivenost izložbe

O uspješnosti izložbe, osim brojnih posjetitelja, posvjedočila je i velika medijska popraćenost na televizijskim i radijskim postajama, informativnim mrežnim portalima (Prvi i Drugi program hrvatskog radija, Radio Sljeme, Antena, Top radio, Radio student, HRT1 – emisije Magazin i Dobro jutro, HRT4 - Sveučilišna Hrvatska, Z1 televizija, portali Belizagrebgrad, Agroklub, Veterina, srednja.hr, studentski.hr, poslovni.hr, infokiosk.net te objava događaja na stayhappening.com i allevents.in) i društvenim mrežama (društvene mreže Udruge, projekta, Veterinarskog fakulteta, sudionika i izlagača, službeni Facebook profil ministrice poljoprivrede Marije Vučković) što je snažan poticaj da se izložba organizira i sljedeće akademske godine kako bi se istaknula potreba za njegovanjem i održavanjem ovog oblika hrvatske proizvodnje. Također se veliki naglasak stavljao na postavljanje promotivnih materijala (letci, plakati, roll up banneri, promotivna majice i torbe, oglasne ploče i slično) sa karakterističnim grafičkim dizajnom koji je lako pamtljiv i asocira na sadržaj izložbe.

Slike 19. i 20.: promotivni materijal za izložbu

**far
mica**

Upoznajmo Hrvatsku
kroz domaće životinje

Edukativna izložba hrvatskih autohtonih pasmina

22. listopada 2022.

Veterinarski fakultet,
Heinzelova 55, 10000 Zagreb
Radno vrijeme: 10 – 17h

Slika 21.: promotivni plakat za izložbu

4. ZAKLJUČAK

Prateći količinu posjetitelja na izložbi kojih je na kraju bilo preko tri tisuće u jednom danu, njihov interes i entuzijazam pri obilasku i aktivno sudjelovanje u ponuđenim sadržajima te upite za ponovno održavanje, može se zaključiti da je projekt kvalitetnog sadržaja i kvalitetne izvedbe, pogođene tematike i bitan za društvenu zajednicu. Osim opće zajednice, utjecao je značajno i na stručnu zajednicu koja je ustvari i najbitnija za provedbu i proliferaciju, popularizaciju tematike izložbe. Nadamo se da će trendovi u uzgoju i očuvanju hrvatskih pasmina ići na pozitivno i da će svaka iduća izvedba izložbe dodatno poboljšati stanje svijesti zajednice ujedno im pružeci zabavan i edukativan sadržaj.

5. O ORGANIZATORU

Udruga studenata veterinarske medicine "Equus" neprofitna je studentska udruga upisana u Registar udruga Republike Hrvatske pod registarskim brojem 21003247. Udruga svoje korijene vuče duboko u povijesti fakulteta, no službena registracija kao udruga dogodila se tek 1993. godine, što Udrugu službeno čini 29 godina starom. Neprofitna smo studentska udruga osnovana pri Veterinarskom fakultetu, a glavne djelatnosti uključuju brigu o dobrobiti studenata i kvaliteti studentskog života, podizanje iste kroz organizaciju predavanja, seminara, projekata, humanitarnih akcija i slično. Trenutno pod udrugom djeluju tri sekcije; konjička sekcija, EgzoteamEquus i ArborVEF. Trenutno brojimo 125 članova, a od glavnih projekata ističu se „Reptilomanija+“ - edukativna izložba gmazova i ostalih egzota, "Farmica - upoznajmo Hrvatsku kroz životinje" - edukativna izložba autohtonih hrvatskih pasmina domaćih životinja, humanitarni Advent na VEF-u, Dobrodošli Brucoši i dosta manjih jednokratnih projekata i događaja u kojima sudjelujemo u sklopu fakultetske organizacije. Trenutačno je predsjednica Jasna Kusanović, dopredsjednica Katarina Borić a tajnica Iva Kuzman.

6. SAŽETAK

„Farmica – upoznajmo Hrvatsku kroz životinje“ je edukativna izložba i novi projekt U.S.V.M. „Equus“ čiji je cilj upoznavanje šire javnosti s autohtonim pasminama životinja Republike Hrvatske. Glavni i najopširniji cilj projekta je edukacija općeg stanovništva o autohtonim hrvatskim pasminama domaćih životinja. Izložba i projekt su na zabavan, interaktivan, i inovativan način općoj javnosti predstavili autohtone hrvatske pasmine. Prezentiranjem isključivo hrvatskih pasmina životinja nadamo se potaknuti u populaciji da ponovno zaživi mentalitet prioritiziranja lokalne, hrvatske proizvodnje i njegovanja hrvatskog uzgoja naspram uvoznog. Nakon višetjednih priprema na prostoru Fakulteta predstavljeno je čak 20 autohtonih pasmina od osam vrsta životinja. U prolazu između pretklinika i klinika smjestilo se desetak štandova na kojem su pozvani OPGovi plasirali kako sebe, tako i svoje proizvode. Na izložbi je bilo moguće sudjelovati u tri vrste radionica otvorenog tipa koje su se održavale na tri različita štanda a bile su vezane uz proizvode animalnog porijekla, a to su štand o sivoj medonosnoj pčeli, štand za higijenu mesa i štand za mužnju s fantomskim vimenom. Organiziralo se i nekoliko demonstracija sa psima - od agility nastupa do poslušnosti i dresure, u sklopu kojeg su posjetitelji imali priliku čuti nešto o pripitomljavanju i povijesnom suživotu psa i čovjeka. Kao šećer na kraju održao se scenski nastup lipicanske barokne raskoši u izvedbi partnerske Udruge De Nobiles Croatia. Izvela se glazbeno-scenska prezentacija baroknog umjetničkog jahanja kao sjajne slike hrvatske plemićke baštine. U toku svega, organizirale su se posjete srednjih i osnovnih škola. Prateći količinu posjetitelja na izložbi kojih je na kraju bilo preko tri tisuće u jednom danu, njihov interes i entuzijizam pri obilasku i aktivno sudjelovanje u ponuđenim sadržajima te upite za ponovno održavanje, može se zaključiti da je projekt kvalitetnog sadržaja i kvalitetne izvedbe, pogodene tematike i bitan za društvenu zajednicu.

Ključne riječi: Farmica, edukativna izložba, autohtone pasmine, Veterinarski fakultet, kulturno-tradicionalna baština, edukacija, radionice

7. SUMMARY

"Farmica - let's get to know Croatia through animals" is an educational exhibition and a new project of the U.S.V.M. "Equus" whose goal is to acquaint the general public with autochthonous animal breeds of the Republic of Croatia. The main and most extensive goal of the project is the education of the general population about autochthonous Croatian breeds of domestic animals. The exhibition and project presented autochthonous Croatian breeds to the general public in a fun, interactive and innovative way. By presenting exclusively Croatian breeds of animals, we hope to encourage the population to revive the mentality of prioritizing local, Croatian production and nurturing Croatian breeding over imported ones. After several weeks of preparations, as many as 20 autochthonous breeds of eight species of animals were presented on the premises of the Faculty. In the passage between the pre-clinic and the clinic, there were a dozen stands where the invited OPGs marketed themselves and their products. At the exhibition, it was possible to participate in three types of open-ended workshops held at three different stands and were related to products of animal origin, namely the gray honey bee stand, the meat hygiene stand and the milking stand with a phantom udder. Several demonstrations with dogs were also organised - from agility performances to obedience and training, during which visitors had the opportunity to hear something about domestication and the historical coexistence of dogs and humans. As sugar at the end, a stage performance of Lipizzan Baroque opulence was performed by the partner Association De Nobiles Croatia. A musical and stage presentation of baroque artistic horse riding was performed as a great image of Croatian noble heritage. In the course of everything, visits from secondary and primary schools were organized. Following the number of visitors to the exhibition, which in the end were over three thousand in one day, their interest and enthusiasm during the tour and active participation in the offered content, as well as requests for re-holding, it can be concluded that the project has quality content and quality performance, affected topics and essential for the social community.

Keywords: Farmica, educational exhibition, autochthonous breeds, Veterinary Faculty, cultural and traditional heritage, education, workshops